

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾**

z dnia 2009 r.

w sprawie wymagań dotyczących roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów pochodzących z Republiki Portugalskiej podatnych na porażenie przez *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorza sosnowca), przemieszczanych lub wprowadzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ²⁾

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1, art. 15 ust. 3 oraz art. 20 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849 i Nr 227, poz. 1505) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania specjalne, jakie powinny spełniać pochodzące z Republiki Portugalskiej, przemieszczane lub wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) rośliny, inne niż owoce i nasiona, z rodzajów: *Abies* Mill., *Cedrus* Trew, *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L., *Pseudotsuga* Carr. i *Tsuga* Carr., zwane dalej „roślinami podatnymi na porażenie przez węgorza sosnowca”,
 - b) drewno i oddzielona kora roślin iglastych (*Coniferales*), z wyjątkiem roślin z rodzaju *Thuja* L., zwane dalej „drewnem i korą podatnymi na porażenie przez węgorza sosnowca”;
- 2) rośliny podatne na porażenie przez węgorza sosnowca oraz drewno i korę podatne na porażenie przez węgorza sosnowca pochodzące z Republiki Portugalskiej, przemieszczane lub wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które powinny być zaopatrzone w paszport roślin;
- 3) sposoby oznakowania, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, w które powinno być zaopatrzone pochodzące

z Republiki Portugalskiej, przemieszczane lub wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- a) drewno przeznaczone lub używane do unieruchamiania lub zabezpieczania ładunków, łącznie z drewnem, które nie zachowało swojej naturalnie zaokrąglonej powierzchni,
- b) opakowania drewniane w formie skrzyń, pudeł, klatek, bębnow lub innych podobnych opakowań, palet, palet skrzyniowych lub innych platform ładunkowych lub nadstawek do palet płaskich
- zwane dalej „drewnem opakowaniowym”;

4) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się węgorka sosnowca.

§ 2. Rośliny podatne na porażenie przez węgorka sosnowca pochodzące z Republiki Portugalskiej mogą być przemieszczane lub wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zostały zaopatrzone w paszport roślin, wydany przez organizację ochrony roślin Republiki Portugalskiej albo podmiot upoważniony do wydawania paszportów roślin na podstawie przepisów Republiki Portugalskiej, po:

- 1) poddaniu ich urzędowej kontroli i stwierdzeniu, że są one wolne od objawów porażenia przez węgorka sosnowca oraz
- 2) stwierdzeniu braku objawów występowania węgorka sosnowca w miejscu ich produkcji oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie od rozpoczęcia ostatniego pełnego cyklu wegetacyjnego.

§ 3. Drewno i kora podatne na porażenie przez węgorka sosnowca pochodzące z Republiki Portugalskiej może być przemieszczane lub wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli w przypadku drewna lub kory w postaci:

- 1) wiórów, kawałków, odpadów lub ścinków, uzyskanych w całości lub w części z roślin iglastych - zostały one:
 - a) poddane zabiegowi fumigacji zwalczającemu węgorka sosnowca, przez podmiot upoważniony do przeprowadzania takich zabiegów na podstawie przepisów Republiki Portugalskiej,
 - b) zaopatrzone w paszport roślin, wydany przez organizację ochrony roślin Republiki Portugalskiej albo podmiot upoważniony do wydawania paszportów roślin na podstawie przepisów Republiki Portugalskiej;
- 2) drewna opakowaniowego – zostało ono:

- a) poddane jednemu z zabiegów określonych w załączniku I do Międzynarodowego Standardu w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15³⁾, przez podmiot upoważniony do przeprowadzania takich zabiegów na podstawie przepisów Republiki Portugalskiej,
 - b) zaopatrzone w oznakowanie zgodnie z załącznikiem II do Międzynarodowego Standardu w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15³⁾, przez podmiot upoważniony do nadawania takich oznakowań na podstawie przepisów Republiki Portugalskiej;
- 3) innej niż określona w pkt 1 i 2, łącznie z drewnem, które nie zachowało swojej naturalnie zaokrąglonej powierzchni – zostały one:
- a) poddane obróbce termicznej, w czasie której osiągnięto, co najmniej przez 30 minut, minimalną temperaturę rdzenia wynoszącą 56°C, przez podmiot upoważniony do przeprowadzania takich zabiegów na podstawie przepisów Republiki Portugalskiej,
 - b) zaopatrzone w paszport roślin, wydany przez organizację ochrony roślin Republiki Portugalskiej albo podmiot upoważniony do wydawania takich paszportów roślin na podstawie przepisów Republiki Portugalskiej.

§ 4.1. Jeżeli zostanie stwierdzone, że pochodzące z Republiki Portugalskiej:

- 1) rośliny podatne na porażenie przez węgorka sosnowca nie spełniają wymagań określonych w § 2 - wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem”, nakazuje:
 - a) przemieszczenie ich do miejsca pochodzenia na obszarze Republiki Portugalskiej albo
 - b) ich zniszczenie;
- 2) drewno lub kora podatne na porażenie przez węgorka sosnowca, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, w postaci:
 - a) wiórów, kawałków, odpadów lub ścinków, uzyskanych w całości lub w części z roślin iglastych nie spełniają wymagań określonych w § 3 pkt 1 – wojewódzki inspektor nakazuje:
 - przemieszczenie ich do miejsca pochodzenia na obszarze Republiki Portugalskiej albo
 - poddanie ich zabiegowi fumigacji zwalczającemu węgorka sosnowca, albo
 - ich zniszczenie,

b) drewna opakowaniowego nie spełnia wymagań określonych w § 3 pkt 2 – wojewódzki inspektor nakazuje:

- przemieszczenie go do miejsca pochodzenia na obszarze Republiki Portugalskiej albo
- poddane go jednemu z zabiegów określonych w załączniku I do Międzynarodowego Standardu w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15³⁾, albo

- jego zniszczenie,

c) innej niż określona w lit. a i b, łącznie z drewnem, które nie zachowało swojej naturalnie zaokrąglonej powierzchni, nie spełniają wymagań określonych w § 3 pkt 3 – wojewódzki inspektor nakazuje:

- przemieszczenie ich do miejsca pochodzenia na obszarze Republiki Portugalskiej albo
- poddane ich obróbce termicznej, w czasie której osiąga się, co najmniej przez 30 minut, minimalną temperaturę rdzenia wynoszącą 56°C, albo
- ich zniszczenie.

2. Jeżeli zostanie stwierdzone, że pochodzące z Republiki Portugalskiej rośliny podatne na porażenie przez węgorka sosnowca, drewno lub kora podatne na porażenie przez węgorka sosnowca, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, są porażone przez węgorka sosnowca – wojewódzki inspektor nakazuje ich zniszczenie.

§ 5. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań dotyczących roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów pochodzących z Republiki Portugalskiej podatnych na porażenie przez *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorka sosnowca), przemieszczanych lub wprowadzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2009 r. Nr 9, poz. 48).

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

-
- 1) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).
 - 2) Przepisy rozporządzenia wdrażają postanowienia decyzji Komisji 2006/133/WE z dnia 13 lutego 2006 r. zobowiązującej państwa członkowskie do tymczasowego podjęcia dodatkowych środków przeciwko rozprzestrzenianiu się *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhrer) Nickle et al. (węgorz sosnowiec) w odniesieniu do obszarów w Portugalii innych niż te, na których organizm ten nie występuje (Dz. Urz. UE L 52 z 23.2.2006, str. 34, z późn. zm.), ostatnio zmienionej decyzją Komisji 2008/954/WE z dnia 15 grudnia 2008 r. zmieniającą decyzję 2006/133/WE zobowiązującą państwa członkowskie do tymczasowego podjęcia dodatkowych środków przeciwko rozprzestrzenianiu się *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhrer) Nickle et al. (węgorz sosnowiec) w odniesieniu do obszarów w Portugalii innych niż te, na których organizm ten nie występuje (Dz. Urz. UE L 338 z 17.12.2008, str. 64).
 - 3) Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych Nr 15 Wytyczne dla regulowania międzynarodowego obrotu drewnianym materiałem opakowaniowym (International Standards for Phytosanitary Measures, Guidelines for regulating wood packaging material in international trade, Publication No 15, FAO, Rome, 2003) przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej Konwencji Ochrony Roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 15, poz. 151 oraz z 2007 r. Nr 73, poz. 485).

UZASADNIENIE

Przepisy projektowanego rozporządzenia wdrażają postanowienia decyzji Komisji 2006/133/WE z dnia 13 lutego 2006 r. *zobowiązującej państwa członkowskie do tymczasowego podjęcia dodatkowych środków przeciwko rozprzestrzenianiu się Bursaphelenchus xylophilus (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorzek sosnowiec) w odniesieniu do obszarów w Portugalii innych niż te, na których organizm ten nie występuje* (Dz. Urz. UE L 52 z 23.2.2006, str. 34, z późn. zm.), ostatnio zmienionej decyzją Komisji 2008/954/WE z dnia 15 grudnia 2008 r. *zmieniającą decyzję 2006/133/WE zobowiązującą państwa członkowskie do tymczasowego podjęcia dodatkowych środków przeciwko rozprzestrzenianiu się Bursaphelenchus xylophilus (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorzek sosnowiec) w odniesieniu do obszarów w Portugalii innych niż te, na których organizm ten nie występuje* (Dz. Urz. UE L 338 z 17.12.2008, str. 64).

Wymagania, jakie powinny spełniać pochodzące z Republiki Portugalskiej podatne na porażenie przez węgorca sosnowca rośliny, drewno oraz kora, wprowadzane lub przemieszczane na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, regulowało do tej pory rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 grudnia 2008 r. *w sprawie wymagań dotyczących roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów pochodzących z Republiki Portugalskiej podatnych na porażenie przez Bursaphelenchus xylophilus (Steiner et Buhner) Nickle et al. (węgorca sosnowca), przemieszczanych lub wprowadzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. z 2009 r. Nr 9, poz. 48). Rozporządzenie to określało m.in. zabiegi, jakim powinno zostać poddane nowowytworzone drewno opakowaniowe pochodzące z Republiki Portugalskiej, oraz sposoby jego oznakowania, mające na celu potwierdzenie zastosowania tych zabiegów.

Zgodnie z postanowieniami decyzji Komisji 2008/954/WE dotychczasowe wymagania dotyczące nowowytworzonego drewna opakowaniowego pochodzącego z Republiki Portugalskiej, określone w decyzji Komisji 2006/133/WE, należy rozszerzyć także na pozostałe drewno opakowaniowe pochodzące z tego kraju.

Stosownie do postanowień decyzji Komisji 2008/954/WE zabiegi zwalczające węgorca sosnowca, którym poddawane jest drewno lub kora podatne na porażenie przez tego nicienia, mogą być wykonywane jedynie przez jednostki upoważnione do tego na podstawie przepisów Republiki Portugalskiej. Podobnie, jedynie

upoważnione jednostki mogą wydawać paszporty roślin oraz nadawać oznakowania na opakowania drewniane, przewidziane w decyzji Komisji 2008/954/WE. Wykaz upoważnionych jednostek będzie przekazywany przez Republikę Portugalską pozostałym państwom członkowskim za pośrednictwem Komisji Europejskiej podczas spotkań Stałego Komitetu do spraw Zdrowia Roślin. Ponadto, w celu zapobieżenia rozprzestrzenieniu się węgorka sosnowca, postanowienia decyzji Komisji 2008/954/WE zobowiązują państwa członkowskie do podejmowania odpowiednich działań w odniesieniu do pochodzących z Republiki Portugalskiej roślin, drewna lub kory podatnych na porażenie przez tego nicienia, niespełniających wymagań określonych w decyzji. Działania te mogą obejmować poddanie roślin, drewna lub kory odpowiednim zabiegom fitosanitarnym lub ich zniszczenie.

Implementacja przedstawionych powyżej postanowień decyzji Komisji 2008/954/WE wymaga zmiany dotychczasowych przepisów prawa krajowego. Ponieważ określenie sposobów postępowania z roślinami, drewnem lub korą podatnymi na porażenie przez węgorka sosnowca, niespełniającymi wymagań określonych w tej decyzji, wymaga szerszej podstawy prawnej niż ta, na podstawie której zostało wydane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 grudnia 2008 r. *w sprawie wymagań dotyczących roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów pochodzących z Republiki Portugalskiej podatnych na porażenie przez Bursaphelenchus xylophilus (Steiner et Buhrer) Nickle et al. (węgorka sosnowca), przemieszczanych lub wprowadzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*, konieczne jest wydanie nowego rozporządzenia regulującego te zagadnienia.

W związku z powyższym projektowane rozporządzenie jest wydawane na podstawie 10 ust. 1 pkt 1, art. 15 ust. 3 oraz art. 20 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. *o ochronie roślin* (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849 i Nr 227, poz. 1505).

Upoważnienie zawarte w art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. *o ochronie roślin* pozwala ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa określić wymagania specjalne, które powinny spełniać rośliny, produkty roślinne lub przedmioty przemieszczane lub wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Upoważnienie to dotyczy zarówno roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów pochodzących z obszaru Wspólnoty, jak i z państw trzecich, w przypadku których wskazuje się również wymagania, które powinny być zawarte w świadectwie fitosanitarnym. W związku z tym, że zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 1

ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o *ochronie roślin*, paszport roślin wydaje się dla roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów przemieszczanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państw członkowskich Unii Europejskiej, w projektowanym rozporządzeniu nie zostały uregulowane inne kwestie określone w upoważnieniu zawartym w art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o *ochronie roślin*, a które dotyczą roślin, produktów roślinnych i przedmiotów pochodzących z państw trzecich, które zaopatruje się w świadectwo fitosanitarne.

Stosownie do wymienionego wyżej upoważnienia wymagania specjalne dla roślin podatnych na porażenie przez węgorka sosnowca zostały określone w § 2 projektowanego rozporządzenia, natomiast dla drewna i kory podatnej na porażenie tym szkodnikiem, wymagania te zostały określone w § 3 tego rozporządzenia.

Upoważnienie zawarte w art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o *ochronie roślin* pozwala m. in. na wskazanie roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, które są zaopatrywane w paszport roślin. Realizując to upoważnienie, stosownie do postanowień decyzji 2006/133/WE, przepisami § 2 oraz § 3 pkt 1 i 3 projektowanego rozporządzenia wprowadza się obowiązek zaopatrywania w paszport roślin – roślin, innych niż owoce i nasiona, z rodzajów: *Abies* Mill., *Cedrus* Trew, *Larix* Mill., *Picea* A. Dietr., *Pinus* L., *Pseudotsuga* Carr. i *Tsuga* Carr. oraz drewna i oddzielonej kory roślin iglastych (*Coniferales*), z wyjątkiem roślin z rodzaju *Thuja* L., wymienionych w § 1 ust. 1 tego rozporządzenia.

Stosownie do upoważnienia zawartego w art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o *ochronie roślin* minister właściwy do spraw rolnictwa może określić dokumenty lub sposoby oznakowania inne niż paszport roślin i świadectwo fitosanitarne, w które powinny być zaopatrzone wskazane rośliny, produkty roślinne lub przedmioty przemieszczane lub wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, mając na uwadze wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej. Realizując to upoważnienie § 3 pkt 2 projektowanego rozporządzenia określa sposoby oznakowania drewna opakowaniowego pochodzącego z Republiki Portugalii, przemieszczanego lub wprowadzanego na obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Pozostałe rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, podatne na porażenie przez węgorka sosnowca zaopatruje się w paszport roślin.

Realizując upoważnienie zawarte w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o *ochronie roślin* w § 4 projektowanego rozporządzenia określono

zasady postępowania z pochodzącymi z Republiki Portugalskiej roślinami, drewnem oraz korą podatnymi na porażenie przez węgorka sosnowca, niespełniającymi wymagań określonych w rozporządzeniu, w celu zapobieżenia ewentualnemu rozprzestrzenieniu się tego nicienia. Proponuje się, aby takie rośliny, drewno oraz kora były przemieszczane do miejsca pochodzenia na obszarze Republiki Portugalskiej, zostały poddane zabiegowi zwalczającemu węgorka sosnowca albo zostały zniszczone. Ponadto proponuje się, aby rośliny, drewno lub kora, w przypadku których zostanie stwierdzone porażenie przez węgorka sosnowca – podlegały zniszczeniu.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie wdraża do prawa polskiego postanowienia decyzji 2006/133/WE i w związku z tym jego projekt nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 69, poz. 1414), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia został zawarty w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres styczeń – czerwiec 2009 r.

Ocena skutków regulacji

- 1. Podmioty objęte projektowanym rozporządzeniem** – projektowane rozporządzenie dotyczy podmiotów zajmujących się sprowadzaniem z Republiki Portugalskiej określonych rodzajów roślin, kory lub drewna oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.
- 2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego** - wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Rozporządzenie nie zmienia zakresu obowiązków Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.
- 3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy** - wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.
- 4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw** - wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Rozporządzenie umożliwia egzekwowanie wymagań nałożonych prawem UE na Republikę Portugalską w celu ochrony pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej przed introdukcją węgorka sosnowca.
- 5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.
- 6. Konsultacje społeczne** – projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi hodowców roślin i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z: Business Centre Club, Federacją Związków Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Konfederacją Pracodawców Polskich, Krajową Radą Izb Rolniczych, Krajową Sekcją Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związków Zawodowych Pracowników Rolnictwa RP, Krajowym Związkiem Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału

Szkółkarskiego, Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Polską Izbą Nasienną, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Sekcją Krajową Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej NSZZ „Solidarność”, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w RP, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni” oraz Zrzeszeniem Producentów Nasion Ogrodniczych, Materiału Szkółkarskiego i Grzybów „SOGNAS”.

Opracowano w Departamencie

Hodowli i Ochrony Roślin:

Akceptował:

Za zgodność pod względem

prawnym i redakcyjnym: